

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
ALYTAUS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Kauno g. 69, LT-62107 Alytus, tel. (8 315) 56 734, faks. 8 7066 2000, el.p. alytaus.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB "COWI Lietuva"

2014-11-21

Nr. (15.1) - A4-7466

daba@cowi.lt

į 2014-11-14

Gautą informaciją

Alytaus miesto savivaldybės administracijai

alytus@ams.lt

Alytaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai

Alytus.pgv@vpgt.lt

Alytaus visuomenės sveikatos centrui

info@alytausvsc.sam.lt

Kultūros paveldo departamento

Alytaus teritoriniam padaliniiui

alytus@heritage.lt

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA
DĖL PANAUDOTŲ PADANGŲ IR/ARBA PLASTIKŲ ATLIEKŲ PERDIRBIMO
PIROLIZĖS BŪDU GAMYKLOS PRAMONĖS G. 1, ALYTAUS MIESTE
POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada. Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Alytaus skyriaus (toliau – Alytaus skyrius) 2014-08-21, Atrankos išvada Nr. (15.1)-A4-4295 Dėl panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimo pirolizės būdu gamyklos Pramonės g.1, Alytuje poveikio aplinkai vertinimo (toliau – PAV). Planuojamai ūkinei veiklai PAV privalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma. Laikraštyje „Alytaus naujienos“ 2014-08-26, laikraštyje „Lietuvos žinios“ 2014-08-26 ir Alytaus miesto savivaldybės skelbimų lentoje 2014-08-22.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas. Uždara akcinė bendrovė „Eilana“ direktorius Ažuolas Gorys, Veiverių g. 9B-41, LT-11364 Vilnius, Telefonas: +370 686 72532, El. paštas: azuoliutas@gmail.lt

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas. Panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimo pirolizės būdu gamykla.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta. Pramonės g. 1, Alytaus miestas.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojama ūkinė veikla (toliau - PŪV) – panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimas pirolizės būdu. PŪV numatoma Alytaus šiaurės pramonės rajone, į šiaurę nuo buvusio AB "Alytaus tekstilė" gamybinio pastato, 36,0751 ha

ploto valstybinės žemės sklypo (registro Nr. 44/1290709) dalyje - 1,4032 ha ploto sklype. Žemės sklypui nustatyta žemės naudojimo paskirtis - kita, naudojimo būdas - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypui, kurio dalyje planuojama ūkinė veikla, nustatyti apribojimai pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų XIV sk. - gamybinių ir komunalinių objektų sanitariinės apsaugos ir taršos poveikio zonos. PŪV vieta yra šiauriniame pramonės rajone, kuriame susitelkę daug įmonių – AB „Snaigė“ (šaldytuvų gamykla), AB „Alytaus gelžbetonis“, UAB „Alkesta“, Alytaus šiluminiai tinklai, Alytaus elektros tinklai (Lesto), „Lietuvos žaliava“, UAB „Lanksti linija“, UAB „Traidenis“, AB „Kauno grūdai“, UAB „Daisotra“, UAB „Lisiplast“, UAB „Svenheim“, UAB „Sofa Brands“, UAB „Stora Enso Timber“, UAB „Graanul Invest“, UAB „Litalka Elektronika“, UAB „Koslita“ ir kt. Gamybinės patalpos, kuriose planuojama vykdyti veiklą, yra patogioje infrastruktūros požiūriu vietoje. Greta nagrinėjamos teritorijos praeina viena iš kelių pramonės rajono geležinkelio atšakų. Privažiavimas į nagrinėjamą teritoriją yra iš Naujosios ir Pramonės gatvių.

Lygiagrečiai poveikio aplinkai vertinimo atrankos dokumentui buvo atliktas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kurio vienas iš pagrindinių tikslų buvo nustatyti sanitarinės apsaugos dydį. Atlikto vertinimo metu, atsižvelgiant į aplinkos oro teršalų koncentracijos sklaidos bei triukšmo lygio bet kuriuo paros metu skaičiavimus, normatyvinę 500 m sanitarinę apsaugos zoną buvo rekomenduota sumažinti ir nustatyti su nuomojamo sklypo ribomis. Alytaus visuomenės sveikatos centras pritarė rekomenduojamai SAZ. Į nustatytos SAZ ribas gyvenamoji aplinka ir sveikatos priežiūros įstaigos nepatenka.

Sklypas, kuriame numatoma planuojama ūkinė veikla, nesiriboja su gyvenamąja ar visuomeninės paskirties teritorija. Artimiausia gyvenamoji aplinka yra daugiabutis gyvenamasis namas Pramonės g.4, nuo planuojamų taršos šaltinių nutolęs 0,36 km, nuo sklypo ribos – 0,27 km rytų kryptimi. Artimiausia sveikatos priežiūros įstaiga yra VŠĮ Alytaus medicininės rehabilitacijos ir sporto centras Pramonės g. 9, už 0,24 km vakarų kryptimi. Pavieniai sodybinio tipo namai: Putinų g.1 0,75 km pietų kryptimi, Gulbrynės parke bei Putinų g. 13 ir Putinų g.15 – 0,53 km rytų kryptimi. Putinų gyvenamojo rajono artimiausi daugiabučiai namai yra už 0,65 km pietų kryptimi. Artimiausia mokymosi įstaiga - Alytaus jaunimo ir suaugusių mokykla, esanti Putinų rajone Miklusėnų g.36, nuo objekto nutolusi 1 km pietų kryptimi, artimiausia ugdymo įstaiga - vaikų lopšelis darželis "Putinėlis" yra už 0,82 km pietų kryptimi. Privatus ginekologijos kabinetas, esantis Pramonės g. 6, administracinio pastato patalpose, nuo planuojamo objekto yra apie 0,4 km rytų kryptimi. Artimiausia rekreacinė teritorija – Gulbrynės parkas ir tvenkinys, nutolęs nuo nagrinėjamos ūkinės veiklos vietos 0,6 - 0,8 km pietų kryptimi. Teritorija, kurioje numatoma atliekų tvarkymo veikla, nepatenka į Alytaus miesto vandenviečių: "COCA COLA HBC Lietuva" , UAB Alytaus gamykla, Vidzgirio –Radžiūnų, Strielčių SAZ. Dalis nagrinėjamo sklypo patenka į Alytaus aerodromo, esančio dešiniajame Nemuno krante, apsaugos zoną, kurioje ribojamas pastatų aukštingumas. Šie apribojimai neįtakuoja PŪV vykdymo galimybių, kadangi pramonės rajone yra aukštesnių statinių, tarp jų - Alytaus rajoninės katilinės (Pramonės g. 9) kaminas. Artimiausias atstumas iki vandens telkinio nutolusio į pietvakarius - Mikasos upės yra 1,6 km, o nutolusio į rytus – Nemuno upės – 1,5 km. Remiantis LR upių, ežerų ir tvenkinių kadastro duomenimis, nagrinėjama teritorija nepatenka nei į vieno paviršinio vandens telkinio apsaugos juostą ir apsaugos zoną.

Numatoma per metus perdirbti iki 9900 t/m panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų. Pirolizė tai terminis technologinis procesas, kurio metu vykdomas organinių medžiagų skaidymas be deguonies ir kitų reagentų, ko pasėkoje vyksta aukštamoliakulinių ir mažamolekulinių alifatinių (alkanai, alkenai) ir aromatinių angliavandenilių destrukcijos procesas bei susidaro lakieji ir anglingieji produktai. Įmonė numato 3 atliekų/antrinių žaliavų naudojimo alternatyvas: 50 % naudojimui nebetinkamų padangų (15 t/parą) ir 50 % plastikų atliekų (15 t/parą); 100 % naudojimui nebetinkamų padangų (30 t/parą); 100 % plastikų atliekų (30 t/parą). Tuo atveju, jei įmonė numatytų perdirbti padangas ir plastikus (1 alternatyva), būtų išsigyjama atskira įranga padangoms ir atskira plastikams perdirbti. Numatomas bendras technologinės įrangos našumas - 30 t per parą. Vykdamas padangų pirolizę gaunami sekantys produktai: Lakieji skysčiai 40-45 %; Techninė anglis 30-35 %; Dujiniai produktai 8–12 %; Metalas 10-15 %. Vykdamas plastikų pirolizę gaunami sekantys produktai:

Lakieji skysčiai – apie 86 %; Techninė anglis 2-4 %; Dujiniai produktai 10–12 %. Atvežtos į įmonės teritoriją panaudotos padangos ir neužteršti plastikai bus sandėliuojami specialiai tam skirtoje maždaug 500 m² ploto lauko aikštelėje, kurioje numatoma kaupti penkių parų reikalingą perdirbti atliekų kiekį, t.y. apie 150 t panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų. Galimai užteršti plastikai, pvz.: plastikinė tara, bus sandėliuojama gamybiniame pastate. Plastikai į įmonę bus atvežami presuoti. Padangos prieš jų perdirbimą, bus susmulkinamos specialia pjaustymo - smulkinimo įranga. Visi pjaustymo – smulkinimo darbai bus atliekami gamybiniame pastate. Plastikų pirolizės įrenginyje kaip žaliava bus naudojami sekančių rūšių plastikai: Didelio tankio polietilenas; Mažo tankio polietilenas; Polipropilenas; Polietileno ir polipropileno mišiniai. Polistirenas; Didelio atsparumo polistirenas; Chloro fluoro junginių turintys plastikai nebus perdirbami.

Technologinis procesas bus pilnai automatizuotas, bus įdiegta SCADA ar analogiška duomenų surinkimo, stebėjimo, kontrolės ir valdymo programinė sistema. Pirolizės metu pagamintas skystas kuras bus saugomas lauke dvejuose po 30 m³ talpos rezervuaruose. Triukšmas bus sukuriamas dėl sunkiasvorių automobilių įvažiavimo-išvažiavimo bei manevravimo pačioje teritorijoje. Pirolizės būdu pagamintos dujos bus panaudotos padangų ir plastikų perdirbimo procese, o perteklinė šiluma – patalpų šildymui. Esant papildomo šildymo poreikiui, šiluma bus gaminama rezerviniame gamtinėmis dujomis kūrename 200 kW katile. Taip pat technologinio proceso metu bus naudojami energetiniai išteklių – elektros energija (152 MWh/m), vanduo (apie 4100 m³/m), gamtinės dujos (15 600 m³/m, bei 25 000 m³/m rezerviniame katile). Pirolizės dujų valymui bus naudojamas natrio šarmo (10 %) tirpalas (apie 0,4 t/m), bei CaO (apie 0,4 t/m).

Remiantis atliktais detaliais aplinkos oro teršalų koncentracijos sklaidos skaičiavimais nustatyta, jog įvertinus netgi galimą taršiausią variantą, t.y. pastačius du padangų pirolizės įrenginius (kurių kiekvieno našumas po 15 t/d), suskaičiuota visų aplinkos oro teršalų pažemio koncentracija tiek be fono, tiek ir įvertinus foną, nei UAB "Eilana" teritorijoje, nei už jos ribų neviršys žmonių sveikatos apsaugai nustatytų ribinių verčių.

Buitines nuotekas apie 700 m³/m numatoma išleisti į UAB "Dzūkijos vandenys" nuotekų tinklus. Numatomas nuotekų užterštumas neviršys BDS₇ - 300 mg/l, skendinčiomis medžiagomis - 250 mg/l. Technologinės nuotekos susidarys pirolizės dujų valymo metu. Pirolizės dujos valomos vandens pripildytuose rezervuaruose (bokštuose), kurie užpildyti natrio šarmo 10 % tirpalu. Natrio šarmo koncentracija vandens bokštuose nuolat tikrinama, o kuomet koncentracija tampa mažesnė nei 2%, vandens ir natrio šarmo tirpalas pakeičiamas (maždaug kas tris mėnesius). Tuomet panaudotas vanduo - nuotekos specialioje talpykloje sumaišomos su CaO, kurio dėka nusodinami teršalai esantys nuotekose. Maksimalus galintis susidaryti nuotekų kiekis – 1 m³/m. Gamybinės nuotekos bus tvarkomos kaip atliekos, neišleidžiant į nuotakyną, o atiduodant tokias atliekas tvarkančioms įmonėms, pvz.: UAB "Toksika". Pradėjus vykdyti technologinį procesą, turės būti atlikti technologinių nuotekų užterštumo laboratoriniai tyrimai. Paviršinės nuotekos apie 2000 m³/m susidarys nuo pastatų stogų (0,3 ha) ir apie 4000 m³/m nuo teritorijos kietų dangų (0,6 ha). Susidariusios paviršinės nuotekos nuo pastato stogo, kuriose nebus aplinkai kenksmingų medžiagų bei iki aplinkosauginių reikalavimų valymo įrenginyje (naftos - purvo gaudyklėje) apvalytos paviršinės nuotekos nuo privažiavimo kelių ir teritorijos kietų dangų (automobilių stovėjimo aikštelės ir žaliavų saugojimo aikštelės), bus nuvedamos į miesto lietaus nuotekų tinklus per atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą.

Gaisro ir sprogimo prevencinės priemonės bus nustatytos vadovaujantis Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių bei kitų statinio eksploatavimą užtikrinančių teisės aktų reikalavimus.

5¹.Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Nagrinėjama teritorija į Europos bendrijos svarbos bei nacionalinės ir savivaldybės reikšmės gamtines saugomas teritorijas nepatenka ir su jomis nesiriboja. Į saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą įrašytų rūšių ir jų buveinių nagrinėjamoje miesto pramoninės zonos teritorijoje nėra.

Arčiausiai PŪV vietos esančios gamtinės saugomos teritorijos: Gulbynės ornitologinis draustinis savivaldybės įsteigtas išsaugoti vandens paukščių retąsias rūšis. Plotas – 8,13 ha. Nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos, atskirtas buvusios AB "Alytaus tekstilė" pastatų komplekso, nutolęs 0,8 km

pietvakarių kryptimi; Vidzgirio valstybinis botaninis draustinis išsaugoti natūralų pietų Lietuvos miško kompleksą Nemuno slėnyje su retų rūšių augalų augavietėmis (plotas 387,8 ha). Nuo planuojamo ūkinės veiklos vietos nutolęs 4 km atstumu pietų kryptimi. Teritorijoje, sutampančioje su draustinio ribomis, išskirta Natura 2000 teritorija – Vidzgirio miškas. Valstybinės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio Natura 2000 teritorijoms netikslinga.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą. PAV dokumentų rengėjas UAB „Cowi Lietuva“ 2014-09-03 kreipėsi į Alytaus skyrių prašydami persvarstyti Alytaus skyriaus 2014-08-21 priimtą atrankos išvadą Nr.(15.1)-A4-4295 Dėl panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimo pirolizės būdu gamyklos Pramonės g.1, Alytuje poveikio aplinkai vertinimo, nes mano, kad išvadoje pateikti motyvai nesudaro pagrindo reikalauti, kad UAB „Eilana“ atliktų planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą. Atrankos išvados persvarstyme, kuris įvyko 2014-10-02 Alytaus skyriaus patalpose, dalyvavo PAV dokumentų rengėjas, PŪV užsakovo, Alytaus miesto savivaldybės administracijos, Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovai. Alytaus miesto savivaldybės administracijos ir Alytaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovai paprašė pateikti papildomą informaciją apie planuojamą ūkinę veiklą. Minėti PAV subjektai, susipažinę su gauta informacija, raštu pateikė išvadas atsakingai institucijai. Alytaus miesto savivaldybės administracija 2014-11-06 raštu Nr.SD-7032(6.2) pateikė išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Alytaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba 2014-11-13 raštu Nr.3S-1013(8.9) pateikė išvadą, kad neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus teritorinis padalinys raštu informavo, kad minėta teritorija nepatenka į kultūros paveldo objektų teritorijas ar apsaugos zonas, todėl persvarstyme nedalyvaus (2014-09-29 raštas Nr.(9.38-A)2A-445). Alytaus visuomenės sveikatos centras raštu informavo, kad persvarstyme nedalyvaus, nes gavo vertinimui minėtos veiklos poveikio visuomenės sveikatai ataskaitą, dėl poveikio aplinkai vertinimo būtinumo palieka spręsti atsakingai institucijai (2014-10-01 raštas Nr.R1-1797). PAV rengėjai atsakingai institucijai 2014-11-14 pateikė papildomą informaciją apie poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ir palyginimus su GPGB, kaip kad buvo nutarta atrankos išvados persvarstymo metu (Protokolas 2014-10-07, Nr.A7-90).

8. Pastabos, pasiūlymai.

8.1. Apie atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei aplinkos ministro patvirtinta tvarka (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymas Nr. D1-370 “Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos patvirtinimo”).

8.2. Turi būti pasirinkta tik tokia technologinė įranga, kuri pirolizės dujas išvalys iki kokybės, analogiškos gamtinėms dujoms.

8.3. Negali būti priimami chloro, fluoro junginių turintys, pavojingomis ir toksinėmis medžiagomis užteršti plastikai.

8.4. Gamybinės nuotekos turi būti tvarkomos tik kaip atliekos, t.y. surenkamos į specialias talpas ir pridudamos tokias atliekas tvarkančioms įmonėms.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Alytaus visuomenės sveikatos centras, išnagrinėjęs panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimo pirolizės būdu gamyklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą, priėmė sprendimą, kad planuojama ūkinė veikla yra leistina pasirinktoje vietoje. Planuojamos ūkinės veiklos sąlygos atitinka visuomenės sveikatos saugos teisės aktų reikalavimus. Sanitarinės apsaugos zonos ribos sutampa su nuomojamo sklypo ribomis ir už jų neišeina. Numatomas sanitarinės apsaugos zonos plotas-1,4032 ha. (Alytaus visuomenės sveikatos centro 2014-10-28 Sprendimas Nr. R1-1949 Dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių).

9.2. Paskaičiuota, kad išmetamų į aplinkos orą teršalų pažemio koncentracija tiek be fonu, tiek ir įvertinus foną, nei UAB "Eilana" teritorijoje, nei už jos ribų neviršys nustatytų ribinių verčių (toliau – RV). CO su fonu – 585,6 µg/m³ (8,9 % RV). NO_x su fonu –21,4 µg/m³ (53,5 % RV). KD10 su

fonu – 29,4 µg/m³ (73,5 % RV). KD2.5 be fono 7,8 µg/m³ tai sudaro 31,2 % RV (fonas KD2.5 neskaičiuojamas). SO₂ su fonu – 9,4 µg/m³ (2,7 % RV). Specifiniai aplinkos oro teršalai neviršija ribinių verčių, nustatytų pagal nacionalinius kriterijus: As (0,06% RV), Cr (0.3 % RV), Cd (0.02% RV), Co (0.004% RV), Mn (30.0% RV), Ni (0.2% RV), Sb (0.004% RV), Pb (0.00006% RV), Cu (0.4% RV), V (1.0 % RV).

9.3. Planuojama naudoti vieną pažangiausių atliekų tvarkymo būdų, kuris atitinka atliekų tvarkymą pagal hierarchijos principus, t.y. planuojamos ūkinės veiklos metu atliekos panaudojamos jas perdirbant bei pagaminant iš jų vertingus ir toliau panaudojamus produktus. Bus taupomas iškastinis kuras, kadangi planuojamos ūkinės veiklos metu technologinio proceso dėka iš atliekų išgautas skystas kuras bei kietoji pirolizės frakcija – anglis bus parduodami ir vartotojų naudojami vietoj iškastinio kuro. Technologinio pirolizės proceso palaikymui taip pat bus panaudojamas ne iškastinis kuras, o proceso metu susidariusios ir išvalytos pirolizės dujos.

9.4. Kvapus skleidžiančių medžiagų PŪV metu nesusidarys.

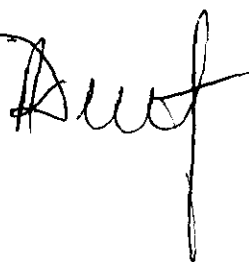
10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Planuojamai panaudotų padangų ir/arba plastikų atliekų perdirbimo pirolizės būdu gamyklai Pramonės g. 1, Alytuje neprivaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimo.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr.D1-370 “Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g.2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Alytaus skyriaus vedėja

Dalė Amšiejienė